

PROF. DR. ALDONA VILKELIENĖ

Alytaus muzikos mokyklos direktorė

LOLITOS JOLANTOS PILIČIAUSKAITĖS

knygos

**„Emocinio imitavimo metodas. Muzikinio ugdymo, kūrybiškumo ir
bendražmogiškų vertybių dialogas“**

RECENZIJA

2020-09-06

Lolitos Jolantos Piličiauskaitės knyga „Emocinio imitavimo metodas. Muzikinio ugdymo, kūrybiškumo ir bendražmogiškų vertybių dialogas“ reikšmingai papildo edukologijos tyrimų ir metodikos sritį tarpdisciplininio ugdymo ir emocinio raštingumo plėtros aspektu. Muzika ir kitos meno rūšys joje pateikiamos kaip asmenybės individualumo, dvasingumo ir visapusiškumo ugdymo premisa. Svarus teorinis pamatas išdėstytas pirmoje ir antroje knygos dalyje atskleidžia Emocinio imitavimo metodo (EIM) esmę. Filosofinio ugdymo koncepcijų kontekstas suponuoja pagrindinius EIM principus: tam, kad emocinis imitavimas netaptų tik primityviu žmogaus instinktų pakartojimu, autorė pabrėžia emocinio ir racionalaus prado paritetą (antrasis principas) ir, remdamasi muzikinių ugdymo koncepcijų idėjomis, muzikoje sureikškina dorinį pradą, grindžiamą svarbiausiomis žmogaus dvasingumą žadinančiomis vertybėmis (penktasis principas). Taip sinkretizuojamas ugdytinio požiūris į jį supantį pasaulį.

Antroje knygos dalyje autorės cituojamų mokslininkų tyrimais nustatyta, kad menas yra žmogaus vystymosi, jo išraiškos, komunikacijos pagrindas, todėl emocinis imitavimas siejamas ne tik su muzikavimu, bet ir su teatrališkumu, gebėjimu įsijausti, vaidinti, pakartoti. Integruojant kitus menus, kaip antai poezija, drama, jie veikia ne tik kaip mediumas, bet tampa įranku ugdytiniui, siekiančiam konstruoti žinias, dalytis idėjomis. Ko trūksta nūdienos Alfa ar Z kartos mokiniui, tai – daugiau galimybių, platesnio požiūrio, daugiau erdvės individualumo raiškai. Dažnu atveju dalyko mokymas koncentruojamas į žinias, įgūdžius, vertinimą, rezultatus, o pamokos laikas paskirstomas kuo racionaliau. Kūrybiškai veiklai lieka mažiau laiko, o neretai ekskursas į kito dalyko sritį laikomas tuščiu laiko švaistymu. Tačiau dalyko vertinimo testais ar balais negalima pamatuoti mokinio vertybių, inovatyvumo ir kūrybiško veržlumo dvasios, todėl trečioje knygos

dalyje autorė pateikia daugybę Emocinio imitavimo metodo realizavimo pavyzdžių, kuriuose atsiskleidžia ne tik pedagoginis dvasingumas, grindžiamas krikščioniškomis vertybėmis, bet ir meno, kaip jungiamosios tarpdisciplininio ugdymo priemonės, vaidmuo.

Ilgametė Lolitos Jolantos Piličiauskaitės pedagoginė patirtis su mokiniais ir studentais (autorė 1988–2008 m. dirbo Trakų Vytauto Didžiojo gimnazijoje muzikos mokytoja, o 1998–2002 m. ir nuo 2012-ųjų EIM taiko dirbdama su Lietuvos muzikos ir teatro akademijos studentais), jos mokslinė tiriamoji veikla (moksliniai straipsniai, monografijos, dalyvavimas mokslinėse konferencijose), kūrybinis potencialas (išleistos grožinės literatūros knygos, knygos vaikams, iliustruotos muzikiniais įrašais), aktyvi švietėjiška veikla, plati erudicija atsispindi sudėtingoje, visa apimančioje ugdomosios veiklos nuostatų schemoje bei pateiktuose emocinės integracijos pavyzdžiuose.

Knygos metodinio turinio naujumą išryškina meno rūšių (dailė, fotografija, grožinė literatūra, etika), žanrų (opera, simfonija, portretas, drama), temų (kalendorinės šventės, asmenybės pažinimas, grupinė raiška) integracija, siejama su emociniu imitavimu, kuri pasiekama formuojant teorinių žinių, ugdomųjų nuostatų, dorinių tikslų/disputų sinergiją. Ugdytinis nepaliekamas vienas su savo mintimis ir emocijomis – jam simboliškai tiesiama pedagogo ranka, vedanti dvasingumo ir doros link.

Teigimai vertintina ir tai, kad knygoje pateikiama labai daug vertingų meninių pavyzdžių, pradedant tradicine muzika ir baigiant naujausia šiuolaikine muzika, pakankamas dėmesys skiriamas įtraukties temoms ir nūdienos pandemijos aktualijoms, tačiau siūlyčiau autorei atsisakyti termino „bendrasis lavinimas“, o vartoti terminą „bendrasis ugdymas“. Visa tai nesumenkina išsamaus, teoriškai ir praktiškai pagrįsto leidinio, skirto pedagogų bendruomenei, vertės.

Rekomenduoju spausdinti.

